

Redovisning av några pågående projekt i arbetet med FNs barnkonvention

Region Ytterstad och Region Innerstad

Park- och gatubyråerna

Björns trädgård – upprustning av befintlig parklek

Programmet för parklekens utformning har tagits fram i samråd med boende, representanter för parklekspersonalen, Katarina skola (både, barn föräldrar och personal) och från en intilliggande friskola. Förslaget har utformats mycket efter barnens önskemål. Resultatet kommer att bli en park med Stockholms första skatepool. Programmet utarbetades 2003 och parken färdigställs 2004.

Tengdahlsparken – upprustning av en park på Söder

I Tengdahlsparken fanns för många år sedan en lekpark. Den lades ner i brist på barn. I och med utbyggnad av Norra Hammarbyhamnen har nu många familjer flyttat in i området. När parken skulle upprustas fick de boende svara på en enkät, vilken resulterade i en mängd olika önskemål. Ett av de starkaste var att återskapa en lekpark. Ett annat önskemål var att upprusta de bef. idrottsytor som var i dålig kondition. Med enkäten som grund bildades en arbetsgrupp med intresserade boende (mestadels föräldrar till barn i området), som tillsammans med Gatu- och fastighetskontorets projektledare tog fram förslaget till parkens nya utformning. Lekparken färdigställdes år 2003. Resterande delar av parken genomförs 2004.

Glasbruksklippan – upprustning av en park på Söder

Programarbete för parken genomförs 2004. En friskola med ca 1000 elever har etablerat sig i nära anslutning till den kulturhistoriskt värdefulla parken. Skolan har nästan ingen skolgård alls. Barnen vistas till stor del i parken, som på mycket kort tid har slitits ner totalt. För att förbättra situationen både för barnen och för parken kommer parken att upprustas. Program utarbetas för närvarande i samarbete med skolan.

Kristinebergsparken – upprustning/byggande av ny park i exploateringsområdet Nordvästra Kungsholmen

Kristinebergsparken kommer att bli områdets nya stadspark. Förslag till utformning av parken studeras för närvarande. Samarbete sker bl a med olika organisationer för att få fram förslag till metoder och modeller för hur man arbetar med barn t ex med barnchecklistor och barnkonsekvensbeskrivningar.

Program för en lekplats för alla

Regionerna har tagit fram ”Lekplats för alla – Program för handikappanpassning av lekplatser i Stockholm stad”, som fungerar som inspiration och vägledning för våra projektörer. Den grundläggande tanken för programmet är att ett barn med funktionshinder ska kunna leka utomhus tillsammans med andra barn. Programmet tillämpas i samband med ombyggnad eller nybyggnad av lekplatser. I maj 2003 redogjorde vi för vårt arbete med handikappanpassning av lekplatser för bl a den tekniska förvaltningen i Aten. Programmet har även översatts till grekiska.

Vi håller oss uppdaterade

I samband med att lekparken Båtsmanstorpet i Bromma skulle tillgänglighetsupprustas med fokus på synsvaga/blinda barn och föräldrar, besökte projektgruppen Tomtebodaskolan för att få information om synsvaga/blinda barns behov. Vi fick också ta del av deras erfarenhet av att bygga en lekpark för synsvaga/blinda.

Samarbete kring framtagande av skrift vid planering av lekplatser för barn med funktionnedsättning

Svenska Kommunförbundet har påbörjat ett arbete med att ta fram en skrift, som ska ge vägledning och viss teknisk information inför planeringen av lekplatser för barn med funktionnedsättning i möte med andra barn. Skriften ska vidare fungera som idé- och diskussionsmaterial för föräldrar och andra som lever nära och arbetar med barnen. Gatu- och fastighetskontoret deltar i en styrgrupp för denna skrift. Skriften planeras vara klar i december 2004.

Samråd med barn

I samband med upprustning av lekplatser hålls samråd med barn och förskolelärare på daghem/skola/parklek. Dialog ska då föras direkt med barnen. Samrådet ska protokollföras.

Skolpolis

Skolpolisverksamheten har firat 50 år. Vid ett 70-tal skolor har 1 500 skolpoliser medverkat. Sedan 1953 har inga trafikolyckor inträffat där skolpoliser tjänstgjort. Samarbetet med motsvarande organisationer i Köpenhamn, Oslo och Mariehamn har innefattat erfarenhetsöverföring och elevbesök. Fortbildningskonferenser ordnas för den skolpersonal som lokalt ansvarar för skolpoliserna.

Stimulera trafikundervisning - Kepsar och reflexer

För att stimulera skolornas trafikundervisning har även i år delats ut kepsar till förskoleklasser och årskurs ett och arrangerats en tävling om att rita en fotgängerreflex. Denna delades ut i 18 000 exemplar till förskoleklasser och årskurs ett.

Inventering av skolvägar

I samråd med stadsdelsförvaltningarna och med stöd av skolorna fortsätter kontoret att inventera de yngre elevernas skolvägar.

I samband med exploatering sker sk "passa på"-arbeten där man exempelvis kartlägger barnströmmar till och från skolan i området, för att kunna göra förbättringar vid exploateringen.

Förbättringar av olika trafiksignalers funktion, bl a genom förlängning av gröntiden för dagisgrupper och skolor

Ett exempel är Engelska skolan vid Vallhallavägen. Där har lärarna fått en sändare (Smart Card) som dom kan ha på sin nyckelknippa. Sändaren hålls upp vid trafiksignalstolpen och då börjar signalerna blinka gult och sedan grönt. Gröntiden förlängs med 10-15 sek, jämfört med vanlig gröntid. Användandet av denna typ av sändare förekommer på 7-8 ställen i stan. Andra ex finns där man använder radardetektorer i stället, för att på så vis kunna förlänga gröntiden.

Ny målning i körbana

Under året planeras försök att uppmärksamma närhet till skola med ny typ av målning i körbana.

Samverkan för hållbart resande

Regionerna och avdelningen för strategisk trafikplanering deltar även i ”Samverkan för hållbart resande”, ett samarbete mellan Vägverket Stockholm och kommuner i länet och några stadsdelsförvaltningar. Syftet är bl a att kartlägga förutsättningarna att förbättra skolbarnens trafiksäkerhet till och från skolan och öka föräldrars villighet att låta barnen gå själva till skolan.

Tillgänglighetsprojektet

Ökar tillgängligheten på stadens mark samt i de fastigheter som ägs och förvaltas av staden. Tillgänglighetsprojektet bygger om övergångsställen och busshållplatser, kontrastmarkerar trappor, bygger bort nivåskillnader, byter rännalar med mera för att öka tillgängligheten och användbarheten för personer med funktionshinder. Tillgänglighetsprojektet har finansierat ombyggnader av parker, lekplatser och badplatser så att de ska kunna användas av alla. En tillgänglig miljö är en förutsättning för delaktighet och jämnlighet. Gäller barn och vuxna i alla åldrar.

Lekplatser och parklekar ska utvärderas

Ett antal parklekar och lekplatser både i innerstan och ytterstan ska utvärderas med tanke på tillgängligheten och användbarheten för barn och vuxna med funktionshinder. Barn med och utan funktionshinder kommer att ha en stor del i utvärderingen.

Tillgänglighetsguider

Guider till tillgänglig kultur, idrottsanläggningar och entréer har tagits fram. Guiderna finns tillgängliga på nätet.

Den information som Tillgänglighetsprojektet tar fram läses in och tas fram på lättläst svenska.

Hammarby Sjöstadsprojektet

En övergripande genomgång av de boendes livsmiljö har genomförts i Hammarby Sjöstad. Detta arbete har ambitionen att omfatta alla gruppers livsmiljö såsom barn, unga, äldre, funktionshindrade osv. Resultatet av arbetet finns i skriften ”Boendes livsmiljö i Hammarby Sjöstad”. I texten presenteras inledningsvis generella mål för en god livsmiljö i en ny citynära stadsdel i Stockholm, vilka är formulerade efter gällande lagstiftning, riktlinjer och normer. Därefter följer en redovisning av hur målen uppfylls i Hammarby Sjöstad. Till grund för arbetet ligger en rad boendeundersökningar och studier. Brukarundersökningar har kontinuerligt genomförts av USK, universitetsstudenter liksom Gatu- och fastighetskontoret i området. Sedan livsmiljöprojektet initierades har en undersökning avseende de boendes uppfattning om parker och offentliga rum genomförts, vilken bland annat innefattat barns möjligheter till utevistelse, skolvägar och barns säkerhet i det offentliga rummet.

Avdelningen för strategisk trafikplanering

Trafikutbildning i skolan

Det finns trafikpedagog anställd på avdelningen. Hennes uppgift är att stödja lärarna att arbeta med trafik i skolan. Enligt läroplanen för grundskolan är trafik ett ämnesövergripande ämne som ska integreras i andra ämnen. Den pedagogiska forskningen har under de senaste årtiondena varit omfattande och tydligt pekat år ett håll: Alla människor lär sig nya saker bäst om de utgår från ett intresse eller ett problem. Det är viktigt att väcka frågor som eleverna vill få besvarade. Inläring på detta sätt skapar en gedigen kunskap som utvecklar människan. Lärar- och pedagogrollen håller på att utvecklas i en mer handledande riktning, vilket innebär att man försöker få eleverna att själva ställa frågor och sedan också svara på dem. Forskningen visar också att det inte gynnar elevernas lärande att ämnesseparera studierna, dvs. att läsa ett ämne i taget. Om man i stället skapar samband mellan de olika ämnena så ökar förståelsen.

Arbete pågår också med att ta fram en pedagogisk trafikwebb för lärare www.trafikeniskolan.se. Webben ska vara ett stöd för lärarna. Där ska finnas fakta, teman,, tips, idéer, nyheter mm. Arbetet sker i samarbete med Trafikkontoret i Göteborg, Gatukontoret i Malmö och Svenska kommunförbundet.

Säkra skolvägar

Avdelningen har i samarbete med regionerna påbörjat ett arbete med att ta fram en digital kartdatabas över alla skolvägar i staden. Tanken är att utveckla ett system för inventering av skolvägarna och en säkerhetsbedömning av dessa. Materialet i databasen ska sedan användas för analyser och förslag till åtgärder. Avdelningen samarbetar också med ett antal kommuner och stadsdelsförvaltningar i projektet *Säker och levvänlig skolväg*. Att minska andelen barn som skjutsas i bil till och från skolan är också en angelägen fråga. Målet är att få fram modeller för hur man kan arbeta för säkra skolvägar. Regionerna deltar också i detta arbete.

Säker närmiljö för barn – 30-zoner

Avdelningen har i samarbete med andra avdelningar tagit fram ett förslag till trafiksäkerhetsprogram som nu överlämnats till gatu- och fastighetsnämnden för beslut. I programmet föreslås en rad åtgärder för att förbättra säkerhet för barn och öka möjligheterna för barnen att röra sig fritt i sin närmiljö. En sådan åtgärd som är nära genomförande är införande 30-zoner i lokalgator i bostadsområden. Ett förslag till vilka gator som ingår i 30-zonerna har överlämnats till nämnden för beslut. Eftersom det är en förhållandevis större andel barn som skadas på lokalgator kommer det att stor betydelse för barnens säkerhet.

Barns inflytande

I projektet Säker huvudgata, Hornsgatan arbetar avdelningen med att samla in barnens synpunkter på trafikmiljön. Bl.a. frågar vi om deras möjligheter att röra sig i sin närmiljö, hur de upplever säkerheten och miljön. Under hösten 2003 gjorde USK på vårt uppdrag gruppintervjuer med barn i olika åldrar boende i Hornsgatans närhet samt med dagis- och fritidshemspersonal. Under våren har en enkät skickats ut till barnens föräldrar. Djupintervjuer görs också med ungdomar i åldrarna 16-17 år. En tillgänglighetsanalys av barnens rörelsemöjligheter kommer också att genomföras under våren. Resultatet kommer att förankras med barnen i olika åldersgrupper under hösten.

Parkeringsavdelningen

Skolstartskampanj

Barnen har en utsatt roll i trafiken och vägen till och från skolan är riskfylld. I samarbetet med olika myndigheter kommer därför parkeringsavdelningen delta i en skolstartskampanj där avdelningens roll är att tillse så att på- och avstigningszonerna är tillgängliga och används på avsett sätt, dvs inte för parkering, samt hänvisar föräldrar som skall parkera en längre stund till lämpliga parkeringsplatser. Insatsen kommer i år att ske i första hand i ytterstan.

Parkeringsavdelningen kommer i en gemensam kampanj med polisen att övervaka och informera bilister bland annat vid övergångsställe där en stor andel barn passerar.

Fatighetsförvaltningen - Affärsområde Barnstugor

Trygghet och säkerhet

Vi själva och våra entreprenörer ska uppvisa legitimation och ha kläder där företagsnamn framgår. Förskolorna har sin egen servicereparatör som man ringer till vid fel är ett sätt att skapa trygghet för barnen och personal.

Entreprenörer som arbetar i våra förskolor ska få skriftlig information om vad som gäller beträffande barnsäkerhet som inträder vid arbeten i våra fastigheter. Ex på detta är flaggvakt dvs person som går framför fordon som måste köra in på gården. Förkölechefen skriver under reglerna och att denne kan stänga entreprenaden om reglerna inte följs. Resp person från entreprenörfirman skriver under att de läst reglerna.

Säker utomhusmiljö

Säkerhetsbesiktning av lekutrustning sker vartannat år av ackrediterad konsult och funktionsbesiktning sker däremellan dvs vart annat år av entreprenör eller konsult som har genomgått barnsäkerhetsutbildning. Dessutom gör våra entreprenörer, vår egen personal och hyresgäster fortlöpande funktionskontroller av lekutrustningen.

Säker och god inomhusmiljö

Den obligatoriska ventilationskontrollen (OVK) sker enligt tidsplan och resultatet läggs ut på internt för att personal och föräldrar ska kunna läsa om sin egen förskola.

Lagen gällande periodisk elbesiktning har utförts vart tredje år enligt ett rullande schema.

Inventering av jordfelsbrytare har påbörjats. Redovisning om dagens situation kommer att redovisas till gatu- och fastighetsnämnden.

Tillgänglighet

I samband med om- och nybyggnation tillgodoses tillgängligheten genom beaktning av krav enligt Boverkets Byggregler och kontorets program. Vid reinvestering av lekställningar ersätts, där markförhållandena så medger, befintlig fallunderlag med gummimattor för att öka tillgänglighet för funktionshindrade.